

Από το 1960

Η κατ' οίκον εκπαίδευση στην εποχή του κορονοϊού

Η εκπαίδευση κατ' οίκον —το λεγόμενο *homeschooling* ή *home education*, είναι μια μορφή εκπαίδευσης που επιλέγουν εκατομμύρια γονέων σε όλον τον κόσμο: Δεν εντάσσουν τα παιδιά τους στο κλασικό σύστημα εκπαίδευσης, όπως αυτό οργανώνεται, υλοποιείται από το κράτος και παρέχεται είτε στα δημόσια είτε στα ιδιωτικά σχολεία, αλλά επιλέγουν να τα εκπαιδεύσουν στο σπίτι, είτε οι ίδιοι, κυρίως στις μικρότερες τάξεις, είτε προσλαμβάνοντας κατ' οίκον διδασκάλους. Η φιλοσοφία του *homeschooling* δεν αρνείται την εκπαίδευση ως διαδικασία, αλλά την εκπαίδευση μέσα στο επίσημο σχολείο.

Οι γονείς που συνήθως επιλέγουν αυτή τη μορφή διδασκαλίας, στις χώρες που είναι θεσμοθετημένη, όπως στις Η.Π.Α και στη Μ. Βρετανία, την Αυστραλία και τη Νέα Ζηλανδία το κάνουν για συγκεκριμένους λόγους. Συνήθως αυτοί σχετίζονται με την περιοχή διαμονής τους και την ποιότητα της παρεχόμενης σχολικής εκπαίδευσης εκεί, την ασφάλεια, καθώς και το ιδιαίτερο μαθησιακό προφίλ των παιδιών τους. Με λίγα λόγια, την προτιμούν οι οικογένειες που ζουν σε απομακρυσμένες περιοχές και είναι απρόθυμες να μετακομίσουν, εκείνες που ανησυχούν για την ασφάλεια των παιδιών τους, ή όταν υπάρχουν συγκεκριμένες μαθησιακές ανάγκες ή ζητήματα και περιορισμοί που συνδέονται με θέματα υγείας.

Η κατ' οίκον εκπαίδευση στην Ελλάδα δεν προβλέπεται από τον νόμο, ο οποίος ορίζει τη φοίτηση των παιδιών στο σχολείο ως υποχρεωτική. Στο διάστημα της καραντίνας, όμως, όλα άλλαξαν για λόγους ασφάλειας και υγείας. Η διδασκαλία στο σπίτι, όχι με την παραδοσιακή έννοια του *homeschooling*, έγινε μονόδρομος. Σε αυτή την περίπτωση, στόχος έγινε να «μεταφερθεί» η προϋπάρχουσα τάξη και το κρατικά διαμορφωμένο αναλυτικό πρόγραμμα στο σπίτι, με τη μορφή της ασύγχρονης διδασκαλίας και της σύγχρονης τηλεεκπαίδευσης. Έτσι, όσοι μαθητές και εκπαιδευτικοί μπόρεσαν να ανταποκριθούν, «πήραν μια γεύση» της «κατ' οίκον» διδασκαλίας.

Όλη αυτή η εμπειρία πρόσφερε άφθονο υλικό για παρατηρήσεις, όσον αφορά τη στάση των παιδιών: Συγκεκριμένες κατηγορίες παιδιών, τα πιο ντροπαλά, τα υπερδραστήρια, τα πολύ δημιουργικά, έδειξαν να πηγαίνουν καλύτερα με τα μαθήματά τους, αφού χωρίς τους περισπασμούς της τάξης δεν «ξεσηκώνονταν» με όσα συνέβαιναν γύρω τους και συγκεντρώνονταν πιο εύκολα στη μελέτη τους. Πέρα από τις προκαθορισμένες ώρες τηλεσυναντήσεων, εξάλλου, το κάθε παιδί είχε την ανεξαρτησία και την ευελιξία να μπορεί να διαβάζει όποια ώρα της ημέρας το βόλευε, γεγονός που τα πιο ώριμα παιδιά τα βοήθησε να φτιάξουν το δικό τους πρόγραμμα, να βρίσκουν χρόνο για διάλειμμα, ακόμα και για να βαρεθούν.

Κατά την διάρκεια της καραντίνας, ακόμα, τα παιδιά σταμάτησαν όλες τις εξωσχολικές δραστηριότητες και χαλάρωσαν, εμφανίζοντας πολλά θετικά στοιχεία στο διάβασμά τους, κυρίως επειδή είχαν λιγότερο στρες και περισσότερο ελεύθερο χρόνο. Έτσι, σημείωσαν καλύτερες επιδόσεις, αφού είχαν περισσότερη ενέργεια και διάθεση για μελέτη και λιγότερες εναλλακτικές.

Μαθητές, τέλος, που στο σχολείο βίωναν άγχος λόγω δυσκολιών στην κοινωνικοποίησή τους ή επειδή είχαν υπάρξει θύματα αρνητικών σχολίων ή εκφοβισμού από τους συμμαθητές τους, επίσης ένιωσαν ανακούφιση μένοντας στο σπίτι. Και αφού αυτά τα παιδιά λόγω συναισθηματικής φόρτισης παρουσιάζουν συνήθως χαμηλότερες ακαδημαϊκές επιδόσεις, η αποφυγή του σχολείου βοήθησε σημαντικά να βελτιώσουν το διάβασμά τους.

Παρόλα αυτά, δεν μπορεί να αμφισβητηθεί η προσφορά του σχολείου, ούτε να αντικατασταθεί ως θεσμός. Έτσι, στην περίοδο του εγκλεισμού αναδείχθηκε περισσότερο η αξία των διαπροσωπικών ανθρωπίνων σχέσεων και του συλλογικού πνεύματος. Η τηλεεκπαίδευση δεν ενισχύει την κοινωνικοποίηση, ούτε βοηθά τα παιδιά να καλλιεργήσουν επικοινωνιακές ή διαπραγματευτικές δεξιότητες, με τη διατύπωση και επίλυση αποριών, με χώρο και χρόνο για λόγο και αντίλογο. Δεν είναι, λοιπόν, συνώνυμη με την σχολική ζωή, καθώς σχολείο δεν είναι μόνο το μάθημα αλλά και το χτίσιμο αξιών, οι φιλίες, η συνεργασία, η κοινωνική προσφορά και η διασύνδεση με την κοινωνία, το πείραμα, η έρευνα, το αστείο, η ζωή στους διαδρόμους και στο προαύλιο, ο τρόπος που επικοινωνούν τα παιδιά και οι καθηγητές μαζί τους, εντός και εκτός τάξης. Και με μια οθόνη υπολογιστή δεν μπορούν να γίνουν ούτε τα μισά από αυτά. Στα περισσότερα παιδιά έλειψαν οι φίλοι και οι πιο αγαπημένοι από τους δασκάλους και καθηγητές τους, καθώς και η ρουτίνα της καθημερινότητας, ενώ λιγότερα ήταν αυτά που τελικά προτίμησαν το μάθημα από το σπίτι...

(Από το διαδίκτυο, διασκευή)

A1. Να επιλέξεις ποιες από τις ακόλουθες προτάσεις είναι σωστές (**Σ**) και ποιες λανθασμένες (**Λ**). Να μεταφέρεις τις απαντήσεις σου στην κόλλα αναφοράς, γράφοντας τον αριθμό της πρότασης και το αντίστοιχο γράμμα (**Σ/Λ**), όχι ολόκληρη την κάθε πρόταση.

1. Η κατ' οίκον εκπαίδευση στο εξωτερικό είναι ένα είδος φροντιστηριακής εκπαίδευσης παράλληλης με την τυπική εκπαίδευση **Σ Λ**
2. Την κατ' οίκον εκπαίδευση προτιμούν γονείς που ανησυχούν για τη βία μέσα στα σχολεία ή εκείνοι που τα παιδιά τους έχουν ειδικές μαθησιακές ανάγκες ή συγκεκριμένα θέματα υγείας. **Σ Λ**
3. Στο διάστημα της καραντίνας ψηφίστηκε με νόμο και στην Ελλάδα ο θεσμός του homeschooling **Σ Λ**
4. Όλα τα σχολεία, δημόσια και ιδιωτικά και όλοι οι εκπαιδευτικοί πήραν στη διάρκεια της καραντίνας μια γεύση της κατ' οίκον διδασκαλίας **Σ Λ**
5. Τα παιδιά με δυσκολίες συγκέντρωσης πήγαν καλύτερα στα μαθήματα στο διάστημα της τηλεεκπαίδευσης και έπεσε η επίδοσή τους **Σ Λ**
6. Τα παιδιά με πολλές εξωσχολικές δραστηριότητες βαρέθηκαν όλο αυτό το διάστημα στο σπίτι **Σ Λ**
7. Η μεγαλύτερη δυσκολία που αντιμετώπισαν όλοι οι μαθητές ήταν να οργανώσουν το χρόνο τους και να φτιάξουν ένα δικό τους πρόγραμμα μελέτης **Σ Λ**
8. Τα παιδιά που στο σχολείο αποτελούσαν στόχο κουτσομπολιού ή ήταν θύματα εκφοβισμού ένιωθαν λιγότερο άγχος και βελτίωσαν τη μαθησιακή τους επίδοση στο διάστημα του εγκλεισμού λόγω καραντίνας. **Σ Λ**

(μονάδες 16)

A2. Ποια είναι η προσφορά της εκπαίδευσης στη σχολική τάξη και της σχολικής ζωής γενικότερα που δεν μπορεί να αντικατασταθεί από την τηλεκπαίδευση; Να απαντήσεις σε μια παράγραφο 60-70 λέξεων

(μονάδες 14)

B1. Να αναγνωρίσεις **2 τρόπους ανάπτυξης** της 2^{ης} παραγράφου του κειμένου («Οι γονείς που συνήθως ... θέματα υγείας»).(μονάδες 10)

B2. Ποιο είδος σύνταξης (ενεργητική ή παθητική) χρησιμοποιείται στην παρακάτω πρόταση; Για ποιο λόγο ο συγγραφέας επιλέγει αυτού του είδους τη σύνταξη; Να μετατρέψεις την πρόταση στο άλλο είδος σύνταξης.

Η κατ' οίκον εκπαίδευση στην Ελλάδα δεν προβλέπεται από τον νόμο

(μονάδες 5)

B3. Να βρεις πέντε λέξεις σύνθετες, με **πρώτο** συνθετικό **αχώριστο μόριο**. Να τις αντιγράψεις στην κόλλα σου και να τις **αναλύσεις** στα συνθετικά τους.

(μονάδες 5)

Γ. Γράψε σε μια σελίδα του **ημερολογίου** σου πώς **βίωσες την εμπειρία της τηλεκπαίδευσης** (σύγχρονης και ασύγχρονης) και **τι** θα ήθελες να γίνει διαφορετικά και **γιατί**, ώστε να βοηθηθείς περισσότερο στη μαθησιακή σου προσπάθεια. (μονάδες 50)